

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమద్భగవద్గీతాసూపనిషత్సు బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే
శ్రీకృష్ణార్జునసంవాదే

॥ పురుషోత్తమయోగో నామ పంచదశోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ పురుషోత్తమయోగో నామ పంచదశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీభగవానువాచ

ఊర్ధ్వమూలమధఃశాఖమశ్వత్థం ప్రాపలరవ్యయం ।

ఛందాంసి యస్య పఠ్ఠాని యస్తం వేద స వేదవిత్ ॥ 15.1 ॥

అధశ్చోర్ధ్వం ప్రసృతాస్తస్య శాఖా

గుణప్రవృద్ధా విషయప్రవాలాః ।

అధశ్చ మూలాన్యనుసంతతాని

కర్మానుబంధీని మనుష్యలోకే ॥ 15.2 ॥

న రూపమస్యేహ తథోపలభ్యతే

నాంతో న చాదిర్న చ సంప్రతిష్ఠా ।

అశ్వత్థమేనం సువిరూఢమూలం

అసంగశస్త్రేణ దృఢేన ఛిత్త్వా ॥ 15.3 ॥

తతః పదం తత్పరిమార్గితవ్యం

యస్మిన్గతా న నివర్తంతి భూయః ।

తమేవ చాద్యం పురుషం ప్రపద్యే

యతః ప్రవృత్తిః ప్రసృతా పురాణీ ॥ 15.4 ॥

నిర్మానమోహా జితసంగదోషా

అధ్యాత్మనిత్యా వినివృత్తకామాః ।

ద్వంద్వైర్విముక్తాః సుఖదుఃఖసంజ్ఞైః

గచ్ఛంత్యమూఢాః పదమవ్యయం తత్ ॥ 15.5 ॥

న తద్భాసయతే సూర్యో న శశాంకో న పావకః |
యద్గత్వా న నివర్తంతే తద్ధామ పరమం మమ || 15.6 ||

మమైవాంశో జీవలోకే జీవభూతః సనాతనః |
మనఃషష్ఠానీంద్రియాణి ప్రకృతిస్థాని కర్షతి || 15.7 ||

శరీరం యదవాప్నోతి యచ్ఛాప్యత్యమతీశ్వరః |
గృహీత్వైతాని సంయాతి వాయుర్గంధానివాశయాత్ || 15.8 ||

శ్రోత్రం చక్షుః స్పర్శనం చ రసనం ఘ్రాణమేవ చ |
అధిష్ఠాయ మనశ్చాయం విషయానుపసేవతే || 15.9 ||

ఉత్క్రామంతం స్థితం వాఽపి భుంజానం వా గుణాన్వితం |
విమూఢా నానుపశ్యంతి పశ్యంతి జ్ఞానచక్షుషః || 15.10 ||

యతంతో యోగినశ్చైనం పశ్యంత్యాత్మన్యవస్థితం |
యతంతోఽప్యకృతాత్మానో నైనం పశ్యంత్యచేతసః || 15.11 ||

యదాదిత్యగతం తేజో జగద్భాసయతేఽఖిలం |
యచ్ఛంద్రమసి యచ్ఛాగ్నౌ తత్తేజో విద్ధి మామకం || 15.12 ||

గామావిశ్య చ భూతాని ధారయామ్యహమోజసా |
పుష్ణామి చౌషధీః సర్వాః సోమో భూత్వా రసాత్మకః || 15.13 ||

అహం వైశ్వానరో భూత్వా ప్రాణినాం దేహమాశ్రితః |
ప్రాణాపానసమాయుక్తః పచామ్యన్నం చతుర్విధం || 15.14 ||

సర్వస్య చాహం హృది సన్నివిష్టో
మత్తః స్మృతిర్జ్ఞానమపోహనంచ |
వేదైశ్చ సర్వైరహమేవ వేద్యో
వేదాంతకృద్వేదవిదేవ చాహం || 15.15 ||

ద్వావిమా పురుషౌ లోకే క్షరశ్చాక్షర ఏవ చ |
క్షరః సర్వాణి భూతాని కూటస్థోఽక్షర ఉచ్యతే || 15.16 ||

ఉత్తమః పురుషస్త్వన్యః పరమాత్మేత్యుదాహృతః |
యో లోకత్రయమావిశ్య బిభర్త్యవ్యయ ఈశ్వరః || 15.17 ||

యస్మాత్క్షరమతీతోఽహమక్షరాదపి చోత్తమః |
అతోఽస్మి లోకే వేదే చ ప్రథితః పురుషోత్తమః || 15.18 ||

యో మామేవమసంమూఢో జానాతి పురుషోత్తమం |
స సర్వవిద్యజతి మాం సర్వభావేన భారత || 15.19 ||

ఇతి గుహ్యతమం శాస్త్రమిదముక్తం మయాఽనఘ |
ఏతత్బుద్ధ్యా బుద్ధిమాన్స్యాత్కృతకృత్యశ్చ భారత || 15.20 ||

|| ఇతి శ్రీమద్భగవద్గీతాసూపనిషత్సు బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే
శ్రీకృష్ణార్జునసంవాదే పురుషోత్తమయోగో నామ పంచదశోఽధ్యాయః ||